

# Spis treści

|                                                                                                                                     |           |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| Wstęp .....                                                                                                                         | 5         |
| <b>Rozdział 1. Teoretyczne i praktyczne podstawy korygowania świadczeń (kobiet) w bazowych systemach emerytalnych .....</b>         | <b>11</b> |
| 1.1. Modele bazowego zabezpieczenia emerytalnego .....                                                                              | 12        |
| 1.1.1. Systemy ubezpieczeniowe .....                                                                                                | 14        |
| 1.1.2. Systemy zaopatrzeniowe .....                                                                                                 | 16        |
| 1.2. Czynniki determinujące poziom emerytur w bazowych systemach emerytalnych .....                                                 | 17        |
| 1.3. Wysokość emerytur kobiet w bazowym systemie emerytalnym w Unii Europejskiej .....                                              | 19        |
| 1.4. Metody korygowania różnic w wysokości emerytur kobiet i mężczyzn .....                                                         | 23        |
| 1.4.1. Uwagi wprowadzające .....                                                                                                    | 23        |
| 1.4.2. Metody korygowania różnic w wysokości emerytur kobiet i mężczyzn – ujęcie ogólne .....                                       | 24        |
| 1.4.3. Metody korygowania różnic w wysokości emerytur kobiet i mężczyzn w bazowym systemie emerytalnym .....                        | 26        |
| 1.4.4. Aspekty analizy konstrukcji mechanizmów korygujących .....                                                                   | 32        |
| 1.5. Przesłanki korygowania różnic w poziomie dochodów emerytalnych kobiet i mężczyzn oraz wyboru metod i środków korygowania ..... | 34        |
| 1.5.1. Przesłanki ekonomiczne .....                                                                                                 | 34        |
| 1.5.2. Przesłanki demograficzne .....                                                                                               | 42        |
| 1.5.3. Przesłanki polityczne .....                                                                                                  | 45        |
| 1.5.4. Przesłanki kulturowe .....                                                                                                   | 51        |
| <b>Rozdział 2. Bazowy system zabezpieczenia emerytalnego w Niemczech a wysokość emerytur kobiet .....</b>                           | <b>54</b> |
| 2.1. Bazowe ubezpieczenie emerytalne (kobiet) w Niemczech .....                                                                     | 54        |
| 2.1.1. Zasady konstrukcji systemu .....                                                                                             | 54        |
| 2.1.2. Zasady dotyczące przyznawania i wysokości świadczeń emerytalnych .....                                                       | 57        |
| 2.2. Czynniki indywidualne determinujące poziom emerytur bazowych kobiet w Niemczech .....                                          | 62        |

|                                                                                                                                  |            |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| 2.3. Emerytury bazowe kobiet w Niemczech (w porównaniu do mężczyzn) .....                                                        | 64         |
| 2.4. Korygowanie różnic w wysokości emerytur kobiet i mężczyzn w bazowym systemie emerytalnym w Niemczech .....                  | 69         |
| 2.4.1. Uwagi wprowadzające .....                                                                                                 | 69         |
| 2.4.2. Zmiana (rozszerzenie) zakresu podmiotowego i/lub przedmiotowego .....                                                     | 72         |
| 2.4.3. Mechanizmy korygujące .....                                                                                               | 76         |
| 2.4.3.1. Podwyższanie poziomu wcześniej odprowadzonych (z tytułu pracy zarobkowej) składek lub dochodów .....                    | 76         |
| 2.4.3.2. Warunki przyznawania uprawnień emerytalnych .....                                                                       | 78         |
| 2.4.3.3. Obliczanie wysokości emerytury .....                                                                                    | 81         |
| 2.4.4. Zabezpieczenie po zmarłym żywicielu .....                                                                                 | 101        |
| <b>Rozdział 3. Bazowy system zabezpieczenia emerytalnego w Polsce a wysokość emerytur kobiet .....</b>                           | <b>105</b> |
| 3.1. Bazowe ubezpieczenie emerytalne (kobiet) w Polsce .....                                                                     | 105        |
| 3.1.1. System emerytalny przed rokiem 1999 .....                                                                                 | 105        |
| 3.1.1.1. Zasady konstrukcji systemu .....                                                                                        | 105        |
| 3.1.1.2. Zasady dotyczące przyznawania i wysokości świadczeń emerytalnych .....                                                  | 107        |
| 3.1.2. System emerytalny po roku 1999 .....                                                                                      | 112        |
| 3.1.2.1. Zasady konstrukcji systemu .....                                                                                        | 112        |
| 3.1.2.2. Zasady dotyczące przyznawania i wysokości świadczeń emerytalnych .....                                                  | 115        |
| 3.2. Czynniki indywidualne determinujące poziom emerytur bazowych kobiet w Polsce .....                                          | 118        |
| 3.3. Emerytury bazowe kobiet w Polsce (w porównaniu do mężczyzn) .....                                                           | 121        |
| 3.4. Korygowanie różnic w wysokości emerytur kobiet i mężczyzn w bazowym systemie emerytalnym w Polsce .....                     | 131        |
| 3.4.1. Uwagi wprowadzające .....                                                                                                 | 131        |
| 3.4.2. Zmiana (rozszerzenie) zakresu podmiotowego i/lub przedmiotowego .....                                                     | 136        |
| 3.4.3. Mechanizmy korygujące .....                                                                                               | 141        |
| 3.4.3.1. Podwyższanie poziomu wcześniej odprowadzonych (z tytułu pracy zarobkowej) składek lub dochodów .....                    | 141        |
| 3.4.3.2. Warunki przyznawania uprawnień emerytalnych .....                                                                       | 141        |
| 3.4.3.3. Obliczanie wysokości emerytury .....                                                                                    | 151        |
| 3.4.4. Zabezpieczenie po zmarłym żywicielu .....                                                                                 | 166        |
| <b>Podsumowanie i zakończenie. Metody i środki korygowania różnic w wysokości świadczeń emerytalnych kobiet i mężczyzn .....</b> | <b>169</b> |
| <b>Spis źródeł .....</b>                                                                                                         | <b>188</b> |
| <b>Spis rysunków .....</b>                                                                                                       | <b>205</b> |
| <b>Spis tabel .....</b>                                                                                                          | <b>205</b> |